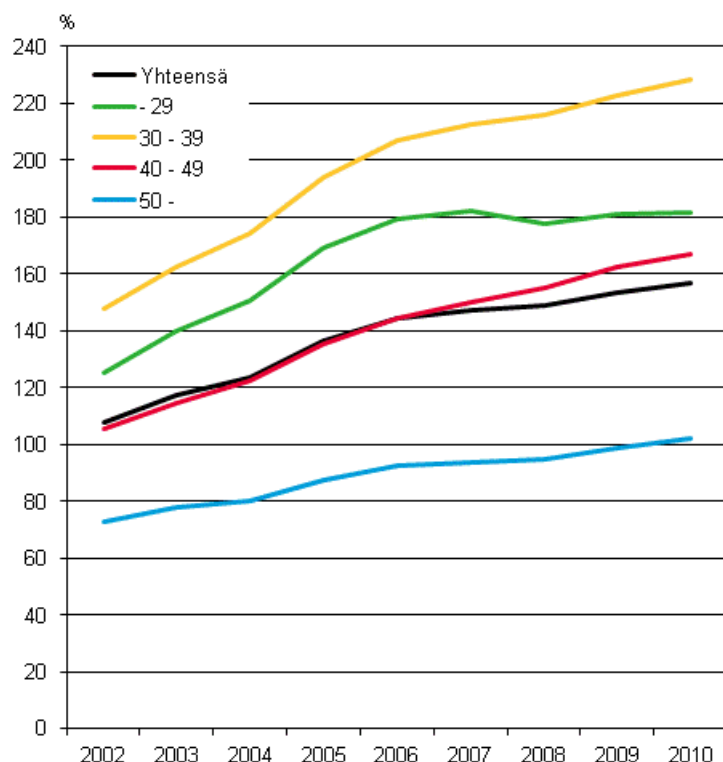

Velkaantumistilasto 2010

Velat kasvoivat tuloja enemmän vuonna 2010

Asuntokuntien velat ovat vuosikymmenen aikana kasvaneet selvästi nopeammin kuin tulot. Vuonna 2010 velallisten asuntokuntien velkaantumisaste, velkojen suhde käytettävissä oleviin tuloihin, oli 156 prosenttia, kun se vuonna 2002 oli 108 prosenttia. Vuonna 2009 niiden velkaantumisaste oli 153 prosenttia. Vuonna 2010 velallisten asuntokuntien velat kasvoivat 4,9 ja käytettävissä olevat rahatulot 2,6 prosenttia. Nuorimpia lukuun ottamatta kaikenikäisten asuntokuntien velkaantumisasteet kasvoivat edellisvuodesta.

Velallisten asuntokuntien velkaantumisasteet ikäluokittain 2002-2010, %

Eniten kasvoivat asuntovelat ja niistä erityisesti ensiasuntoa varten otetut lainat. Asuntovelat kasvoivat yhteensä 6,3 prosenttia ja ensiasunnon velat 11,5 prosenttia. Muut velat, joita ovat esimerkiksi auto-, kesämökki- ja kulutuslainat kasvoivat vähemmän, vain 0,5 prosenttia edellisvuodesta. Elinkeinotoimintaan ja tulonhankintaan otetut lainat kasvoivat 4,6 ja opintovelat 2,7 prosenttia.

Velallisia asuntokuntia oli 1 487 000 vuonna 2010. Kaikkiaan niillä oli velkaa 100 miljardia euroa. Velallista asuntokuntaa kohti velkaa oli 67 260 euroa. Veloista suurin osa, 72,3 miljardia oli asuntovelkoja. Asuntovelallista asuntokuntaa kohti asuntovelkaa oli 85 600 euroa. Asuntoveloista 12,2 miljardia oli otettu ensiasunnon hankintaa varten. Ensiasunnon velkaa oli keskimäärin 80 960 euroa velallista asuntokuntaa kohti.

Eniten velkaa oli 35–44-vuotiaiden asuntokunnilla, 98 970 euroa velallista asuntokuntaa kohti. Suurimmat asuntovelat olivat kuitenkin hieman nuoremmilla, 25–34-vuotiailla asuntokunnilla. Sen ikäisillä asuntokunnilla asuntovelkaa oli 114 550 euroa asuntovelallista asuntokuntaa kohti. Vuonna 2010 kasvoivat eniten vanhimpien asuntokuntien velat: eläkeikäisten velallisasuntokuntien keskimääräiset velat kasvoivat lähes 14 prosenttia, alle 24-vuotiaiden sen sijaan laskivat vajaan prosentin. Kaikenikäisten asuntokuntien veloista asuntovelkojen osuus oli suurin ja vielä eläkeikäistenkin veloista asuntovelkoja oli lähes puolet.

Sellaisia asuntokuntia, joiden velat olivat vähintään kolminkertaiset käytettävissä oleviin vuosituloihin verrattuna, oli 260 840. Lähes kaikilla niistä oli asuntovelkaa. Edellisvuodesta tällaisten asuntokuntien määrä kasvoi 8 550 asuntokunnalla. Alle 25-vuotiaiden asuntokunnista näin velkaisia oli kuitenkin 760 asuntokuntaa edellisvuotista vähemmän. Yleisimpiä suuret velat olivat asuntokunnilla, joiden viitehenkilö oli 25–34-vuotias, niistä 97 900 asuntokunnalla oli velkaa yli kolme kertaa vuositulot. Yhtä paljon velkaa oli neljänneksellä niistä velallisasuntokunnista, joissa oli lapsia.

Asuntovelat ovat kaikkina tarkasteluvuosina kasvaneet muita velkoja enemmän. Niiden osuus asuntokuntien veloista onkin kasvanut selvästi: vuonna 2002 asuntovelkoja oli 65 prosenttia ja vuonna 2010 jo 72 prosenttia asuntokuntien kaikista veloista. Elinkeinotoiminnan ja tulonhankinnan velkojen sekä opintovelkojen osuudet veloista ovat samana aikana lähes puolittuneet. Muiden velkojen osuus on pysynyt samana, noin viidenneksenä kaikista veloista.

Asuntokuntien korkomenot pienuivat edellisvuodesta 30 prosenttia. Korvoja asuntokunnat maksoivat 2,3 miljardia euroa vuonna 2010.

Sisällys

Asutokunnat velkaantuivat edelleen vuonna 2010	4
1. 25–44-vuotiaiden asutokunnat velkaisimpia.....	7
2. Velat kasvaneet eniten Itä-Uudellamaalla.....	9
3. Velkaantumisasasteiden kasvuvauhti hidastunut.....	10
4. Ensiasunnon velat kasvoivat eniten.....	13

Taulukot

Taulukko 1. Asutokuntien velkaantumisasasteet ikäluokittain 2002–2010, %	11
Taulukko 2. Velallisten asutokuntien velkaantumisasasteet ikäluokittain 2002–2010, %	11
Taulukko 3. Velallisten asutokuntien velkaantumisasasteet asutokunnan rakenteen mukaan 2002–2010, %	12
Taulukko 4. Asutovelallisten asutokuntien velkaantumisasaste ikäluokittain 2002–2010, %	12
Taulukko 5. Velallisten asutokuntien velkaantumisasasteet tuloviidenneksittäin 2002–2010, %	13
Taulukko 6. Asutokuntien, joilla ensiasunnon velkaa velkaantumisasasteet ikäluokittain 2002–2010, %	14

Kuviot

Kuvio 1. Asutokuntien velat velkalajeittain 2002–2010, vuoden 2010 hinnoin.....	5
Kuvio 2. Asutokuntien velat velkalajeittain 2002–2010, %.....	6
Kuvio 3. Asutokuntien korot velkalajeittain 2002–2010, %.....	7
Kuvio 4. Asutovelat ja velat yhteensä asutokuntaa kohti ikäluokittain 2010.....	8
Kuvio 5. Velat velallista asutokuntaa kohti 2002 ja 2010, vuoden 2010 hinnoin.....	9
Kuvio 6. Asutovelat asutovelallista asutokuntaa kohti 2002 ja 2010, vuoden 2010 hinnoin.....	10
Kuvio 7. Velkaantumisasasteet maakunnittain 2010 ja 2002.....	13
Kuvio 8. Ensiasunnon velat keskimäärin 2002 ja 2010, vuoden 2010 hinnoin.....	14
Velkaantumistilaston laatuseloste.....	16

Asuntokunnat velkaantuivat edelleen vuonna 2010

Vuonna 2010 asuntokuntien velat kasvoivat 4,9 prosenttia. Velkojen kasvuvauhti hidastui hieman edellisvuodesta, sillä vuonna 2009 ne kasvoivat 5,3 prosenttia. Vielä enemmän velkojen kasvu on hidastunut vuosikymmenen puoliväliin verrattuna, jolloin ne kasvoivat yli kymmenen prosentin vuosivauhtia. Suurinta kasvu oli vuonna 2005, lähes 15 prosenttia.

Vuonna 2010 kasvoivat eniten asuntovelat ja niistä erityisesti ensiasuntoa varten otetut lainat. Asuntovelat kasvoivat yhteensä 6,3 prosenttia ja ensiasunnon velat 11,5 prosenttia. Muut velat, joita ovat esimerkiksi auto-, kesämökki ja kulutuslainat kasvoivat vähemmän, vain 0,5 prosenttia edellisvuodesta.

Elinkeinoimintaan ja tulonhankintaan otetut lainat kasvoivat 4,6 ja opintovelat 2,7 prosenttia.

Kaikkiaan asuntokunnilla oli velkaa 100 miljardia euroa vuonna 2010. Velallista asuntokuntaa kohti velkaa oli 67 260 euroa. Veloista suurin osa, 72,3 miljardia oli asuntovelkoja, niistä 12,2 miljardia oli otettu ensiasunnon hankintaa varten. Asuntovelallista asuntokuntaa kohti asuntovelkaa oli 85 600 euroa. Ensiasunnon velkaa oli keskimäärin 80 960 euroa velallista asuntokuntaa kohti.

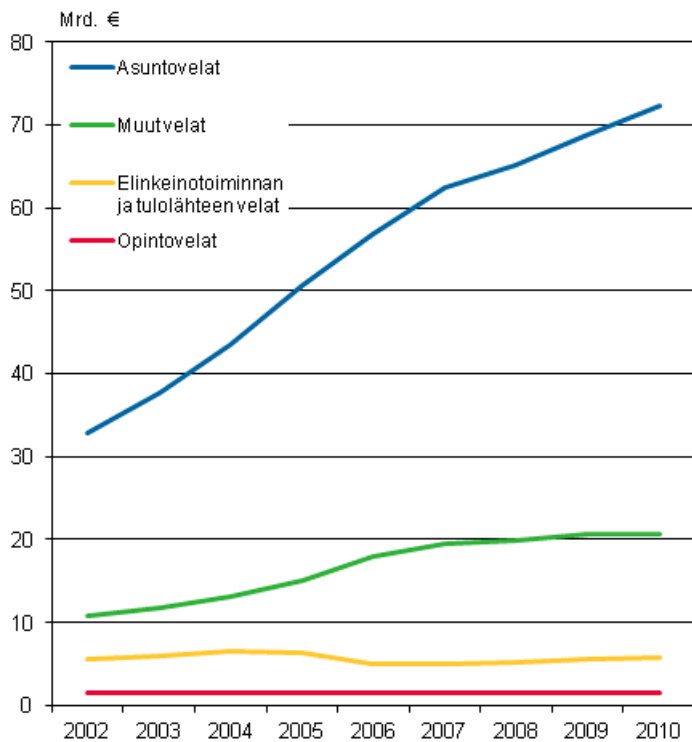
Velallisten asuntokuntien määrä on vuodesta 2002 kasvanut lähes 16 prosenttia, vuonna 2010 niitä oli 1 487 000. Kaikkiaan asuntokuntia oli 2 537 200 vuonna 2010. Edellisvuoteen verrattuna velallisten asuntokuntien määrä kuitenkin laski yli 8 000 asuntokunnalla. Asuntovelallisten asuntokuntien määrä sen sijaan kasvoi edelleen. Vuonna 2010 niitä oli 844 000, eli kaksi prosenttia edellisvuotista enemmän. Asuntokuntia, joilla oli ensiasunnon velkaa, oli 150 600, mikä oli 8,5 prosenttia edellisvuotista enemmän.

Muita velkoja asuntokunnilla oli 20,6 miljardia euroa eli viidennes kaikista veloista. Asuntokuntia, joilla oli muuta velkaa, oli 1 130 400 vuonna 2010. Niiden määrä väheni 36 100 asuntokunnalla. Vuodesta 2002 muut velat ovat kasvaneet reaalisesti 90 prosenttia.

Elinkeinoimintaa ja tulonhankintaa varten otettuja velkoja asuntokunnilla oli 5,7 miljardia euroa, mikä oli 4,6 prosenttia edellisvuotista enemmän. Näitä velkoja oli 81 770 asuntokunnalla, keskimäärin 69 720 euroa velallista asuntokuntaa kohti.

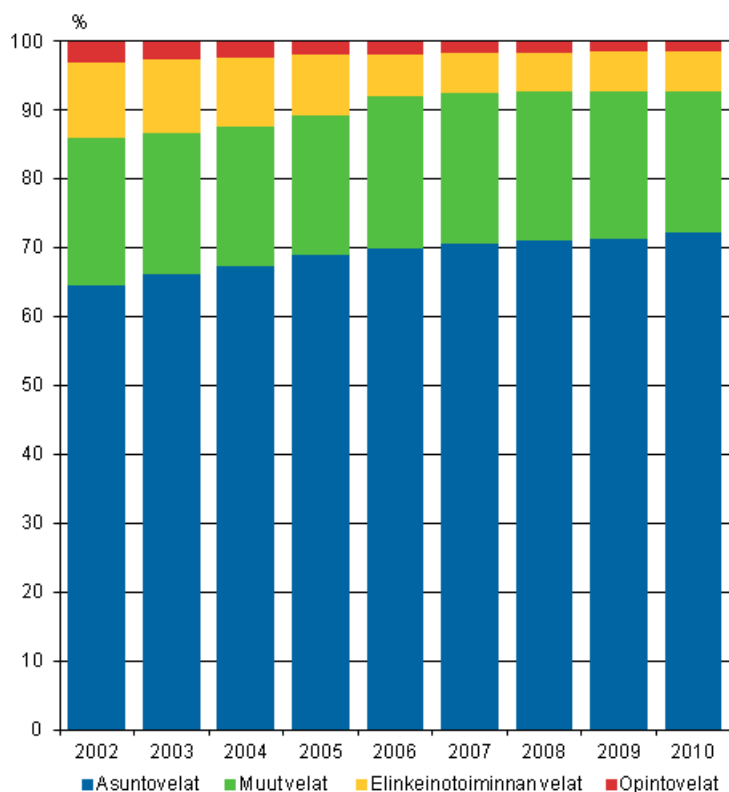
Opintovelkaa asuntokunnilla oli 1,5 miljardia euroa, edellisvuodesta ne kasvoivat 2,7 prosenttia. Vuodesta 2002 opintovelat ovat pienentyneet reaalisesti kuusi prosenttia ja opintovelallisten määrä laskenut kymmenen prosenttia. Vuosikymmenen lopulla opintovelallisten määrä on kuitenkin alkanut hieman kasvaa. Vuonna 2010 opintovelallisia asuntokuntia oli 269 800, mikä oli 1 300 asuntokuntaa edellisvuotista enemmän. Opintovelkaa niillä oli 5 440 euroa velallisasuntokuntaa kohti.

Kuvio 1. Asuntokuntien velat velkalajeittain 2002-2010, vuoden 2010 hinnoin

Asuntovelat ovat kaikkina tarkasteluvuosina kasvaneet muita velkoja enemmän. Niiden osuus asuntokuntien veloista onkin kasvanut selvästi: vuonna 2002 asuntovelkoja oli 65 prosenttia ja vuonna 2010 jo 72 prosenttia asuntokuntien kaikista veloista. Elinkeinotoiminnan ja tulonhankinnan velkojen sekä opintovelkojen osuudet veloista ovat samana aikana lähes puolittuneet. Muiden velkojen osuus on pysynyt samana, noin viidenneksenä kaikista veloista.

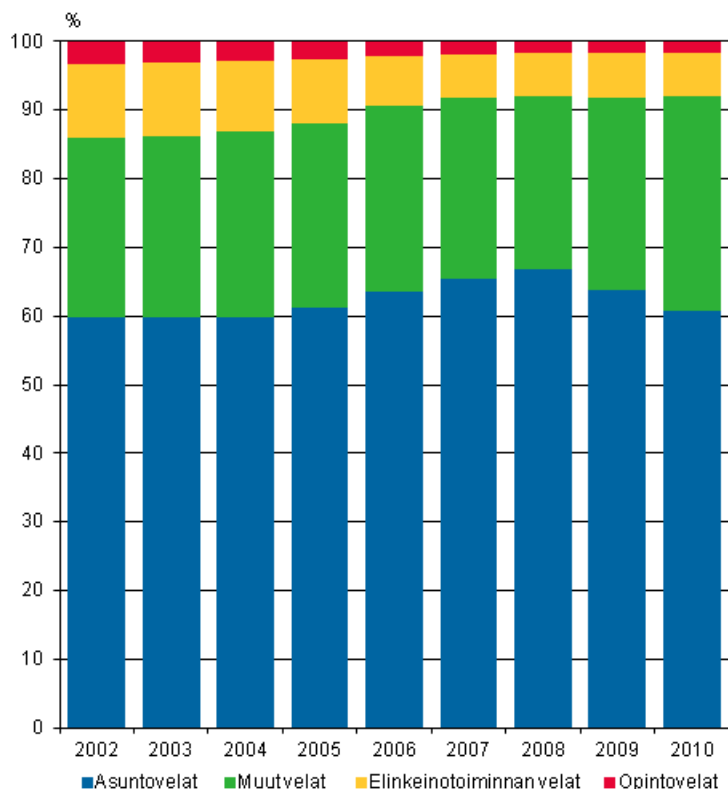
Kuvio 2. Asuntokuntien velat velkalajeittain 2002-2010, %

Asuntokuntien korkomenot olivat yhteensä 2,3 miljardia euroa vuonna 2010. Edellisvuodesta ne laskivat 30 prosenttia. Asuntovelkojen korot pienenevät 33 prosenttia. Korkomenot pienenevät lainakannan kasvusta huolimatta reaalisesti myös vuosikymmenen alkupuolella, sitä vastoin vuosina 2006–2008 niiden kasvu ylitti selvästi lainakannan kasvun.

Asuntovelkojen korkojen osuus asuntokuntien korkomenoista on kasvanut hitaammin kuin asuntovelkojen osuus veloista. Vuonna 2002 se oli 60 prosenttia ja 61 prosenttia vuonna 2010. Vuonna 2010 asuntolainakorkojen osuus korkomenoista pieneni, vaikka asuntovelkojen osuus veloista kasvoi. Muiden lainojen korot laskivat vähemmän kuin asunto-, opinto- tai tulohankkimislainojen korot. Vuonna 2010 asuntolainojen korot pienenevät kolmanneksen edellisvuodesta, mutta muiden velkojen korot vain neljänneksen, vaikka asuntovelat kasvoivat muita velkoja enemmän.

Kuvio 3. Asuntokuntien korot velkalajeittain 2002-2010, %

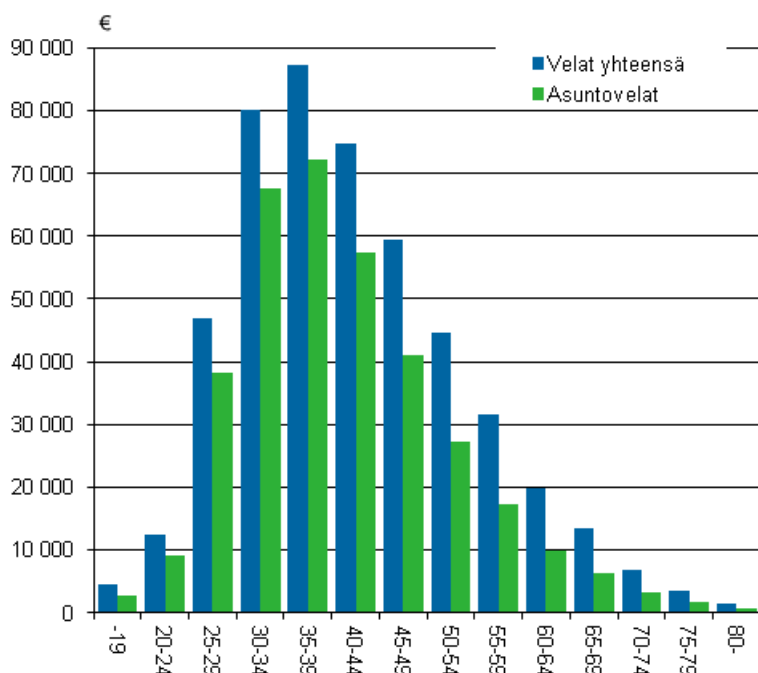
1. 25–44-vuotiaiden asuntokunnat velkaisimpia

Lähes 60 prosentilla asuntokunnista oli velkaa ja joka kolmannella asuntovelkaa. Useimmin velkaisia olivat asuntokunnat, joiden viitehenkilö oli 25–44-vuotias, niistä neljällä viidestä oli velkaa. Asuntovelkaa oli noin puolella 25–34-vuotiaiden ja 60 prosentilla 35–44-vuotiaiden asuntokunnista. Suurimmat velat olivat 35–44-vuotiaiden asuntokunnilla, 98 970 euroa velallista asuntokuntaa kohti. Suurimmat asuntovelat olivat kuitenkin hieman nuoremmilla, 25–34-vuotiailla asuntokunnilla. Sen ikäisillä asuntokunnilla asuntovelkaa oli 114 550 euroa asuntovelallista asuntokuntaa kohti. Kaikissa ikäluokissa asuntovelkojen osuus veloista oli suurin ja vielä eläkeikäistenkin veloista asuntovelkojen osuus oli lähes puolet.

Muita velkoja ovat esimerkiksi auto- tai kesämökkivelat ja kulutusluotot. Niitä oli aika tasaisesti eri-ikäisillä asuntokunnilla. Muita velkoja oli reilusti yli puolella 25–54-vuotiaiden asuntokunnista. Yleisimpiä nämä velat olivat 34–44-vuotiailla, joista lähes kahdella kolmesta oli muuta velkaa, mutta viidenneksellä eläkeikäistenkin asuntokunnista oli muuta velkaa. Velallista asuntokuntaa kohti velkaa oli 18 200 euroa, eniten 45–54-vuotiailla, joilla sitä oli noin 23 480 euroa asuntokuntaa kohti. Edellisvuoteen verrattuna muut velat kasvoivat yli 45-vuotiailla ja eniten eläkeikäisillä, joilla ne kasvoivat noin 14 prosenttia. Nuorimmista asuntokunnista sen sijaan aiempaa harvemmalla oli muita velkoja. Alle 25-vuotiaiden asuntokuntia, joilla oli muuta velkaa, oli 15 prosenttia edellisvuotta vähemmän.

Opintovelallista asuntokuntaa kohti opintovelkaa oli 5 440 euroa, 2,7 prosenttia edellisvuotista enemmän. Opintovelallisista asuntokunnista 70 prosentissa viitehenkilö oli alle 35-vuotias. Sen ikäisistä asuntokunnista opintovelkaa oli kahdella kolmesta. Eniten opintovelkaa oli 25–34-vuotiailla, keskimäärin 6 400 euroa velallisasuntokuntaa kohti. Opintovelallisia henkilöitä oli 306 390 vuonna 2010 ja heillä opintovelkaa 4 790 euroa opintovelallista kohti. Opintovelallisten määrä on vuodesta 2002 vähentynyt 38 600 hengellä, mutta vuosikymmenen lopulla heidän määränsä taas hieman kasvoi. Vuonna 2010 opintovelallisten määrä kasvoi 1 750 hengellä.

Kuvio 4. Asuntovelat ja velat yhteensä asutokuntaa kohti ikäluokittain 2010

Lapsettomista asutokunnista puolet oli velattomia, mutta yksilapsisista vain vajaa viidennes. Vain joka kymmenes asutokunta oli velaton, kun lapsia oli enemmän kuin yksi. Velkamäärätkin kasvoivat lapsiluvun kasvaessa: lapsettomilla asutokunnilla velkaa oli keskimäärin 48 620 euroa, yksilapsisilla 89 120 ja vähintään kolmilapsisilla 122 890 euroa velallista asutokuntaa kohti.

Lapsettomista asutokunnista oli asuntovelkaisia vajaa neljännes, mutta yksilapsisista hieman yli puolet ja useampilapsisista yli kaksi kolmannesta. Asuntovelat kasvoivat lapsiluvun kasvaessa, tosin vain vähän sen jälkeen kun lapsia oli vähintään kaksi. Lapsettomilla asutovelallisilla asuntovelkaa oli keskimäärin 68 160 euroa, yksilapsisilla 99 040 ja vähintään kolmilapsisilla 115 240 euroa.

Osittain erot johtuvat siitä, että asutokunnat, joissa on lapsia, ovat iässä jossa asuntovelat ovat muutenkin yleisiä. Lapsettomilla asutokunnilla oli kuitenkin kaikissa ikäluokissa harvemmin velkaa kuin sellaisilla, joissa oli lapsia. Velattomat lapsettomat asutokunnat olivat usein yksinasuvia. Lapsettomistakin asutokunnista velkaisimpia olivat ne, joiden viitehenkilö oli 30–39-vuotias. Alle 30-vuotiaiden lapsettomien asutokunnista velkaa oli kahdella kolmesta, mutta samanikäisistä asutokunnista, joissa oli lapsia, yli neljällä viidestä. Niistä asutokunnista, joissa viitehenkilö oli vähintään 50-vuotias, oli lapsettomilla asutokunnilla velkaa enää 44 prosentilla. Sen sijaan niistä, joissa oli lapsia, oli velkaa edelleenkin neljällä viidestä.

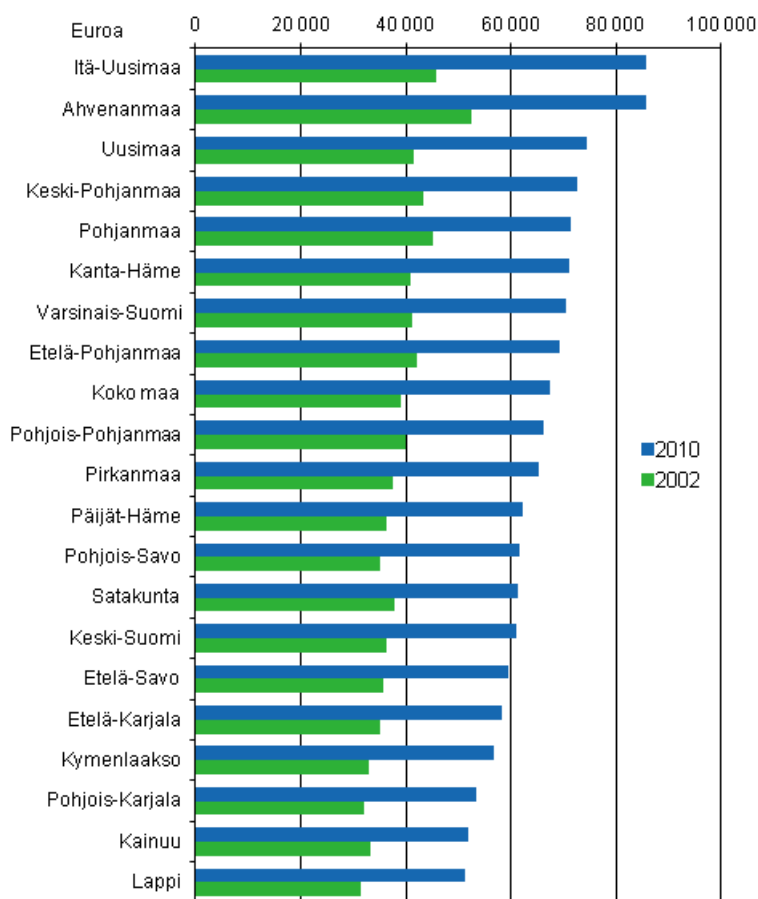
Lapsettomilla yksinasuvilla oli asuntovelkaa alle viidesosalla. Yksinasuvistakin asuntovelkaisia olivat useimmiten 30–39-vuotiaat, joista asuntovelkaa oli 37 prosentilla. Muilla tämänikäisillä asutokunnilla asuntovelkaa oli huomattavasti useammalla eli 60 prosentilla. Kahden aikuisen lapsettomilla asutokunnilla asuntovelkaa oli 29 prosentilla, keskimäärin 76 110 euroa velallista asutokuntaa kohti. Kahdella kolmesta niistä oli asuntovelkaa silloin kun viitehenkilö oli 30–39-vuotias, mutta nuorimmilla ja vanhimmilla selvästi harvemmin kuin samanikäisillä asutokunnilla, joissa oli lapsia.

Yksinhuoltajista 70 prosentilla oli velkaa ja 38 prosentilla asuntovelkaa. Velallista kohti heillä oli velkaa 51 950 euroa ja asuntovelkaa 77 540 euroa. Puolella yhden huoltajan asutokunnista oli muuta velkaa, keskimäärin 10 310 euroa asutokuntaa kohden. Kahden aikuisen asutokunnista, joissa oli lapsia, velkaa oli yhdeksällä kymmenestä. Asuntovelkaisia niistä oli 70 prosenttia ja niillä asuntovelkaa keskimäärin 114 270 euroa.

2. Velat kasvaneet eniten Itä-Uudellamaalla

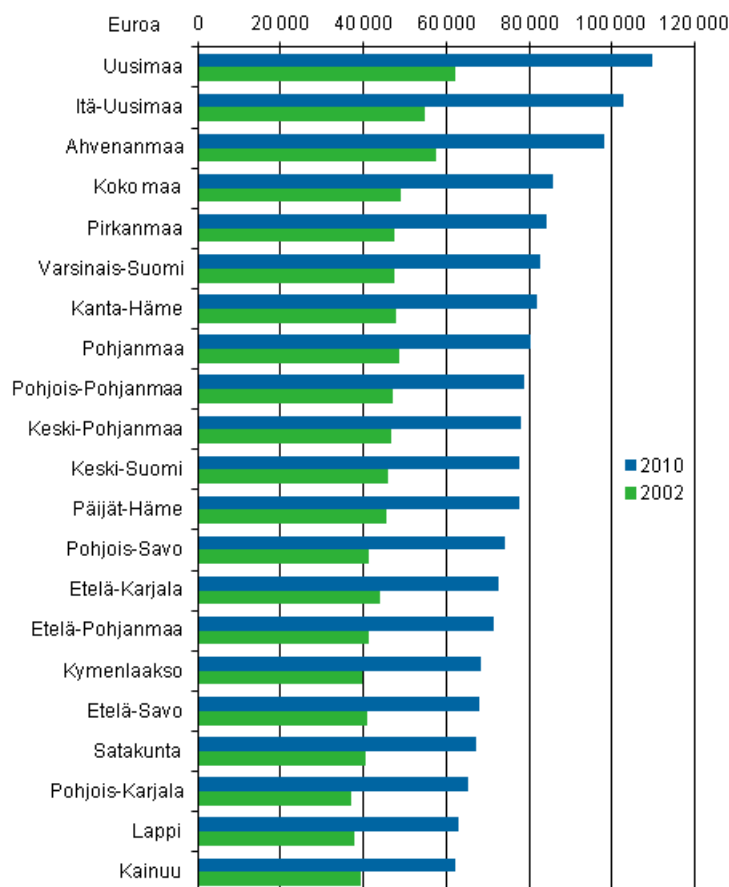
Eniten velkaa velallista kohti oli Itä-Uudenmaan ja Ahvenanmaan asuntokunnilla, lähes 86 000 euroa velallista asuntokuntaa kohti. Asuntovelkaisimpia olivat kuitenkin Uudenmaan asuntokunnat, joilla oli asuntovelkaa 109 580 euroa asuntovelallista asuntokuntaa kohti. Edellisvuodesta velat kasvoivat eniten Pohjois-Karjalassa ja Uudellamaalla.

Kuvio 5. Velat velallista asuntokuntaa kohti 2002 ja 2010, vuoden 2010 hinnoin

Velat ovat vuodesta 2002 kasvaneet eniten Itä-Uudellamaalla. Siellä velat velallista asuntokuntaa kohti kasvoivat reaalisesti 88 prosenttia. Myös asuntovelat asuntovelallista asuntokuntaa kohti kasvoivat tänä aikana eniten Itä-Uudellamaalla, nekin 88 prosenttia. Velallisten asuntokuntien määrä kasvoi kuitenkin eniten Uudellamaalla, 23 prosenttia. Koko maassa velallisia asuntokuntia oli 16 prosenttia enemmän vuonna 2010 kuin vuonna 2002. Eniten velattomia asuntokuntia oli Kainuussa ja Pohjois-Karjalassa, lähes puolet kaikista asuntokunnista.

Kuvio 6. Asuntovelat asuntovelallista asuntokuntaa kohti 2002 ja 2010, vuoden 2010 hinnoin

Velat olivat pienimmät Lapissa, Kainuussa ja Pohjois-Karjalassa, reilut 50 000 euroa velallista asuntokuntaa kohti. Velallisten määrä on vuodesta 2002 kasvanut vähiten Itä- ja Pohjois-Suomen maakunnissa sekä Satakunnassa.

Pääkaupunkiseudulla velallisia oli jonkin verran koko maata enemmän, kaksi kolmesta asuntokunnasta. Muuta velkaa, kulutus- ja muita vastaavia luottoja pääkaupunkiseudun asuntokunnilla oli puolella asuntokunnista. Asuntovelallisia siellä oli hieman vähemmän kuin koko maassa, 30 prosenttia asuntokunnista. Pääkaupunkiseudulla asutaan muuta maata useammin vuokralla. Pääkaupunkiseudulla asuntovelat olivat kuitenkin selvästi muuta maata suuremmat, 112 060 euroa asuntovelallista asuntokuntaa kohden, mikä on 31 prosenttia enemmän kuin koko maassa keskimäärin. Useimmin asuntovelkaa oli muun Etelä-Suomen ja Ahvenanmaan asuntokunnilla.

3. Velkaantumisasasteiden kasvuvauhti hidastunut

Asuntokuntien velat ovat vuosikymmenen aikana kasvaneet selvästi tuloja enemmän. Vuodesta 2002 vuoteen 2010 velat ovat kasvaneet reaalisesti 97 prosenttia ja käytettävissä olevat rahatulot 27 prosenttia. Asuntokuntien velkaantumisasaste, velkojen osuus käytettävissä olevista rahatulosta, oli 110 prosenttia vuonna 2010, kun se vuonna 2002 oli 70 prosenttia. Vuonna 2009 asuntokuntien velkaantumisasaste oli 109 prosenttia, joten vuonna 2010 velkaantumisasaste kasvoi vain vähän.

Velkaisimpia olivat asuntokunnat, joiden viitehenkilö oli 25–34-vuotias. Niiden velkaantumisasaste oli 195 prosenttia vuonna 2010. Alle 25-vuotiaiden asuntokuntia lukuun ottamatta kaikenikäisten velkaantumisasaste kasvoi edellisvuodesta. Nuorimpien asuntokuntien velat pienenevät vuonna 2010 neljä prosenttia edellisvuodesta, tulot sen sijaan kasvoivat noin prosentin. Vanhempien asuntokuntien velat kasvoivat edelleen tuloja enemmän ja eniten kasvoivat eläkeikäisten asuntokuntien velat. Asuntokuntaa kohti velat

kasvoivat 14 prosenttia ja tulot viisi prosenttia niillä asuntokunnilla, joissa viitehenkilö oli yli 65-vuotias. Silti eläkeikäisten asuntokunnat ovat edelleen selvästi vähemmän velkaantuneita kuin nuoremmat: vuonna 2010 niillä oli velkaa 23 prosenttia vuosituloista

Neljänneksellä velallisista asuntokunnista oli velkaa vähintään 100 000 euroa vuonna 2010. Näin paljon velkaa oli 374 340 asuntokunnalla. Edellisvuodesta sellaisten määrä kasvoi 21 400 asuntokunnalla. Lähes kaikilla niistä, 353 700 asuntokunnalla, oli asuntovelkaa. Yleisimpiä suuret velat olivat nuorehkoilla ja keski-ikäisillä asuntokunnilla. Noin kolmanneksella asuntokunnista, joiden viitehenkilö oli 25-44-vuotias, oli velkaa vähintään 100 000 euroa. Eniten suuria lainamääriä oli Ahvenanmaalla, missä joka viidennellä asuntokunnalla oli velkaa yli 100 000 euroa. Muuta maata tyypillisempiä suuret velat olivat myös pääkaupunkiseudulla ja muualla Etelä-Suomessa.

Asuntokuntia, joilla oli velkaa vähintään vuositulojen verran, oli 483 210 vuonna 2002 ja 704 260 vuonna 2010. Kaikista asuntokunnista sellaisten osuus kasvoi samana aikana 21 prosentista 28 prosenttiin. Asuntovelallisista asuntokunnista 74 prosentilla oli velkaa vähintään vuositulojen verran vuonna 2010.

Asuntokuntia, joiden velat olivat vähintään kolminkertaiset käytettävissä oleviin vuosituloihin verrattuna, oli 260 840. Vuonna 2002 näin suuret velat suhteessa tuloihin oli 97 370 asuntokunnalla. Lähes kaikilla niistä oli asuntovelkaa. Yleisimpiä näin suuret velat olivat asuntokunnilla, joiden viitehenkilö oli 25–34-vuotias. Tämänikäisistä velallisasuntokunnista 31 prosentilla velat olivat yli kolminkertaiset vuosituloihin verrattuna. Asuntokunnista, joiden viitehenkilö oli 35–44-vuotias, oli näin velkaisia 24 prosenttia. Edellisvuodesta tällaisten asuntokuntien määrä kasvoi 8 550 asuntokunnalla. Alle 25-vuotiaiden asuntokunnista näin velkaisia oli kuitenkin 760 asuntokuntaa edellisvuotista vähemmän.

Taulukko 1. Asuntokuntien velkaantumisasteet ikäluokittain 2002–2010, %

Ikä	Vuosi									
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	
Yhteensä	70	76	82	91	98	101	105	109	110	
–24	58	64	69	80	88	91	86	85	80	
25–34	125	139	151	171	182	189	188	193	195	
35–44	104	114	124	138	149	155	161	170	175	
45–54	64	69	74	83	89	94	100	107	110	
55–64	38	41	44	49	52	54	57	61	63	
65–	12	12	14	15	17	18	20	22	23	

Velallisilla asuntokunnilla oli velkaa 156 prosenttia vuosituloista vuonna 2010. Vuonna 2002 velallisten asuntokuntien velkaantumisaste oli 108 prosenttia. Velallisista asuntokunnistakin korkein velkaantumisaste oli 25–34-vuotiailla, 223 prosenttia tuloista. Edellisvuodesta kasvoivat nuorimpia lukuun ottamatta kaikenikäisten velallisasuntokuntien velkaantumisasteet. Asuntokuntien, joiden viitehenkilö oli alle 25-vuotias, velkaantumisaste laski 128 prosentista 125 prosenttiin. Eniten kasvoivat iäkkäämpien asuntokuntien velkaantumisasteet. Velallisten asuntokuntien tulot olivat viidenneksen suuremmat kuin kaikilla asuntokunnilla.

Taulukko 2. Velallisten asuntokuntien velkaantumisasteet ikäluokittain 2002–2010, %

Ikä	Vuosi									
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	
Yhteensä	108	117	123	136	144	147	149	153	156	
–24	87	97	104	119	129	132	127	128	125	
25–34	151	166	179	200	213	217	215	220	223	
35–44	128	140	149	165	176	181	187	195	201	
45–54	89	95	100	111	118	122	127	134	138	
55–64	70	75	77	85	89	90	92	95	99	
65–	55	59	60	65	69	68	65	68	73	

Eniten velkaa suhteessa tuloihin oli niillä asuntokunnilla, joissa oli lapsia. Velallisilla yksinhuoltajatalouksilla ja lapsiperheillä oli velkaa yli 190 prosenttia vuosituloista. Neljänneksellä velallisasuntokunnista, joissa oli lapsia, velat olivat vähintään kolminkertaiset vuosituloihin verrattuna. Lähes kaikki velalliset lapsiperheet olivat sellaisia, joissa viitehenkilö oli iältään 25–54-vuotias, lapsettomat velallisasuntokunnat olivat tasaisemmin eri-ikäisiä. Perhetyyppiin katsomatta velkaisimpia olivat sellaiset asuntokunnat, joiden viitehenkilö oli 25–44-vuotias. Eniten velkaa suhteessa tuloihin oli nuorilla lapsiperheillä: sellaisten kahden aikuisen asuntokuntien, joiden viitehenkilö oli 25–34-vuotias velkaantumisaste oli 265 prosenttia. Kaikkien perhetyyppien velkaantumisasteet kasvoivat edellisvuodesta.

Taulukko 3. Velallisten asuntokuntien velkaantumisasteet asuntokunnan rakenteen mukaan 2002–2010, %

Rakenne	Vuosi									
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	
Asuntokunnat yhteensä	108	117	123	136	144	147	149	153	156	
1 hengen talous	110	120	127	142	150	152	151	153	157	
1 aikuinen + väh. 1 lapsi	121	131	141	156	171	176	179	185	191	
Väh. 2 aikuista + väh. 1 lapsi	128	139	147	163	172	177	182	189	194	
2 aikuista, ei lapsia	90	98	103	112	118	120	119	121	124	
Muu asuntokunta	79	85	88	96	102	104	107	114	116	

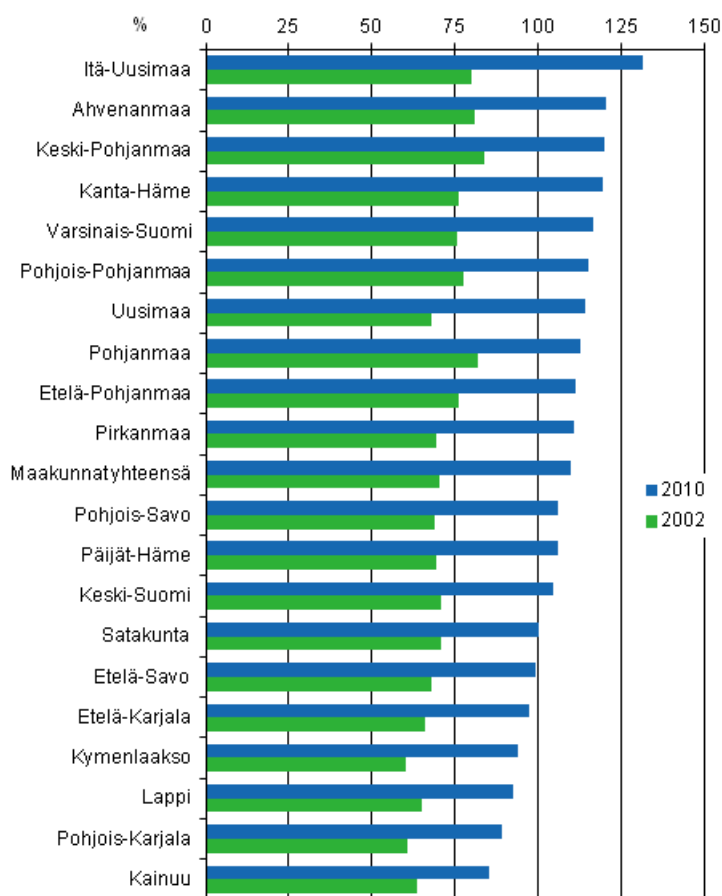
Asuntovelallisilla velkaantumisasteet olivat vielä korkeammat kuin kaikilla velallisilla. Asuntovelallisilla asuntokunnilla velkaantumisaste on sitä korkeampi, mitä nuorempi on asuntokunnan viitehenkilö. Kaikilla asuntovelallisilla velat suhteessa vuosituloihin olivat yli kaksinkertaiset ja nuorimmilla reilusti yli kolminkertaiset. Kaikenikäisten asuntovelallisten velkaantumisasteet kasvoivat edellisvuoteen verrattuna.

Taulukko 4. Asuntovelallisten asuntokuntien velkaantumisaste ikäluokittain 2002–2010, %

Ikä	Vuosi									
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	
Yhteensä	152	162	172	187	197	203	208	214	216	
–24	236	259	276	305	319	321	311	321	323	
25–34	213	230	244	266	280	287	288	296	300	
35–44	157	170	181	198	209	216	223	231	236	
45–54	116	123	131	143	152	159	166	174	177	
55–64	104	108	112	120	127	132	140	143	144	
65–	95	98	105	112	120	124	127	129	134	

Maakunnista velkaantumisaste oli korkein, 131 prosenttia, Itä-Uudellamaalla vuonna 2010. Alhaisimmat velkaantumisasteet olivat Pohjois-Karjalan, Kainuun ja Lapin maakunnissa. Suhteellisesti yleisimpiä korkeat velkaantumisasteet olivat Ahvenanmaan, Itä-Uudenmaan ja Keski-Pohjanmaan maakunnissa, joissa reilulla viidenneksellä oli velkaa yli kolme kertaa vuositulojen verran. Vähiten sellaisia oli Lapissa ja Kainuussa. Siellä niin suuret velat oli 12 prosentilla velallisasuntokunnista.

Kuvio 7. Velkaantumisasteet maakunnittain 2010 ja 2002

Velallisista asuntokunnista pienituloisimman viidenneksen velkaantumisaste oli melko selvästi suurin ja hyvätuloisimman pienin, mutta keskituloisten velkaantumisasteet eivät kovin paljon poikenneet toisistaan. Velkaantumisasteet kasvoivat edellisvuodesta kaikilla pienituloisimpia lukuunottamatta. Pienituloisimpien veloista kasvoivat asunto- ja opintovelat, muita velkoja heillä sen sijaan oli aiempaa vähemmän. Kaikkiaan pienituloisimman viidenneksen asuntokuntien velat kasvoivat kaksi prosenttia eli yhtä paljon kuin tulot. Hyvätuloisimmassa viidenneksessä velallisten asuntokuntien velat kasvoivat 6,5 ja tulot 4,6 prosenttia. Hyvätuloisten veloista kasvoivat myös muut velat sekä elinkeinotoimintaa ja tulonhankintaa varten otetut velat, pieni- ja keskituloisilla niitä oli aiempaa vähemmän.

Taulukko 5. Velallisten asuntokuntien velkaantumisasteet tuloviidenneksittäin 2002-2010, %

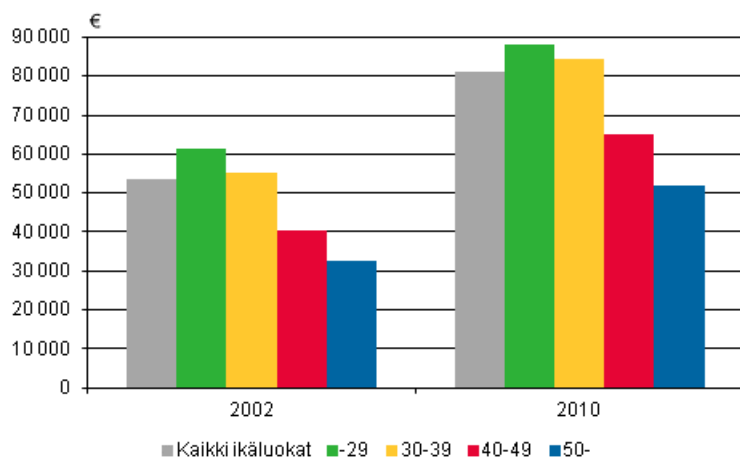
Tuloviidennes	Vuosi								
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
1. tuloviidennes	124	135	139	154	162	158	162	172	172
2. tuloviidennes	110	119	126	138	147	150	150	156	161
3. tuloviidennes	112	122	130	141	151	156	155	160	165
4. tuloviidennes	110	120	127	140	150	155	157	158	163
5. tuloviidennes	101	110	115	128	135	137	139	144	146
Yhteensä	108	117	123	136	144	147	149	153	156

4. Ensiasunnon velat kasvoivat eniten

Asuntoveloista 12,2 miljardia eli 17 prosenttia kohdistui ensiasunnon hankintaan. Asuntokuntia, joilla oli ensiasunnon velkaa, oli 150 600 vuonna 2010. Niistä vajaassa kolmanneksessa viitehenkilö oli alle

30-vuotias ja lähes puolessa 30–40-vuotias. Keskimäärin näillä asutokunnilla oli ensiasuntoa varten otettua velkaa 80 960 euroa ja asuntovelkaa yhteensä 103 740 euroa. Kaikkiaan näillä asutokunnilla oli velkaa keskimäärin 118 600 euroa, joten asuntovelkojen osuus oli niistä lähes 90 prosenttia. Edellisvuoteen verrattuna sellaisten asutokuntien, joilla oli ensiasunnon velkaa, määrä kasvoi 8,5 prosenttia ja ensiasuntoa varten otetut velat 11,5 prosenttia. Ensiasuntoa varten otetut velat kasvoivat siis selvästi enemmän kuin muut velat.

Kuvio 8. Ensiasunnon velat keskimäärin 2002 ja 2010, vuoden 2010 hinnoin

Eniten kasvoivat niiden asutokuntien velat, joiden viitehenkilöt olivat ensiasunnonhankkijoiksi jo varsin iäkkäitä. Sellaisten asutokuntien, joiden viitehenkilö oli 30–50-vuotias ensiasunnon velat kasvoivat lähes 15 prosenttia. Alle 30-vuotiaiden asutokuntien, joilla oli velkaa ensiasuntoa varten, määrä kasvoi vain neljä ja ensiasunnon velat 7,6 prosenttia. Kaikki asutokunnat, joilla on ensiasuntoa varten otettua lainaa, eivät välttämättä enää asu alkuperäisessä asunnossa, vaan niillä saattaa ensiasunnon lainan lisäksi olla muutakin asuntolainaa. Laina-aikojen pidentyminen lienee sekään johtanut siihen, että ensiasunnon velkaa saattaa olla aiempaa vanhemmilla asutokunnilla.

Suhteessa tuloihin näillä asutokunnilla oli velkaa vielä muita asuntovelkaksiakin enemmän. Vuonna 2010 ensiasuntoa varten lainaa ottaneilla velkaantumistaso oli 265 prosenttia. Asutokunnilla, joiden viitehenkilö oli alle 30-vuotias, velkamäärä oli yli kolminkertainen tuloihin verrattuna. Käytettävissä olevat tulot näillä asutokunnilla olivat keskimäärin 43 858 euroa, kun kaikilla asuntovelallisilla ne olivat 47 049 euroa. Harvalla niistä asutokunnista, joilla oli ensiasunnon velkaa, oli kuitenkin suhteellisen suurina, yli 200 000 euron asuntolainamääriä. Vuonna 2010 sellaisia oli vain 3 440 asutokunnalla eli kahdella prosentilla kaikista, yli puolet niistä asui pääkaupunkiseudulla.

Taulukko 6. Asutokuntien, joilla ensiasunnon velkaa velkaantumistasot ikäluokittain 2002–2010, %

Ikäluokka	Vuosi									
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	
-29	236	254	270	287	311	321	311	314	318	
30-39	187	200	210	223	234	246	254	262	268	
40-49	143	153	160	168	175	188	198	208	209	
50-	123	133	139	149	159	161	182	183	183	
Kaikki ikäluokat	187	200	210	221	235	250	256	262	265	

Vanhimpia lukuunottamatta velkaantumistasot kasvoivat edellisvuodesta kaikenikäisillä asutokunnilla, joilla oli ensiasunnon velkaa.

Velkaisimpia olivat pääkaupunkiseudun asuntokunnat, joilla ensiasunnon velkaa oli 102 290 euroa. Vähiten sitä oli Itä-Suomen asuntokunnilla, keskimäärin 68 020 euroa. Korkeimmat velkaantumisasteet olivat pääkaupunkiseudun ja Ahvenanmaan asuntokunnilla, joilla velkaa oli runsaat 280 prosenttia vuosituloista.

Velkaantumistilaston laatuseloste

1. Tilastotietojen relevanssi

Velkaantumistilasto perustuu koko asutokuntaväestön kattavaan aineistoon, joten sillä voidaan kuvata asutokuntien velkoja ja niiden jakautumista luotettavasti myös pienemmissä väestöryhmissä, esimerkiksi aluenäkökulmasta. Tilasto täydentää siten otosaineistoista (Tulonjakotilasto, Varallisuustutkimukset) tai makrotason luottokantatilastoista saatavaa kuvaa velkojen määrästä ja jakautumisesta velkalajeittain ja asutokuntatyypeittäin.

2. Tilaston menetelmäkuvaus

Velkaantumistilasto perustuu vuosittain hallinnollisista rekistereistä yhdisteltyyn koko väestön kattavaan kokonaisaineistoon, joka sisältää yksityiskohtaista tietoa rekisterikotitalouksien veloista, koroista ja tuloista. Luotto- ja rahoituslaitokset, huoltokonttorit, työnantajat, valtio, kunnat, vakuutus- ja eläkelaitokset ja vakuutusyhtiöt jättävät verohallitukselle vuosi-ilmoitukset verovelvollisten lainoista ja luotollisista shekkitileistä (ei limiitti), niiden käyttötarkoituksesta ja maksetuista koroista. Vuosi-ilmoituksissa lainakohtaiset laina- ja korkotiedot koskevat luonnollisten henkilöiden (ml. elinkeinonharjoittajat, maa- ja metsätalouden harjoittajat) ja kuolinpesien lainoja 31.12. Velallisia voivat olla myös ulkomaalaiset. Mukana ei ole huoltokonttorien ja muiden yleisimpien luotonantajien tietoja lainoista, joiden käyttötarkoitus on muu kuin asunovelka tai valtion tai Ahvenanmaan maakuntahallituksen takaama opintovelka ja joiden velkapääoma on enintään 1700 euroa. Tilaston kohdeperusjoukon muodostavat asutokunnat eli ns. asutokuntaväestö. Tutkimuksen ulkopuolelle jäävät pysyvästi ulkomailla asuvat, osoitteettomat ja laitosväestö (esimerkiksi pitkäaikaisesti vanhainkodeissa, hoitolaitoksissa, vankiloissa tai sairaaloissa asuvat).

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Velkaantumistilaston tietoja verrataan koko maan tasolla Tilastokeskuksen luottokantatilaston ja Suomen Pankin rahoitusmarkkinatilaston tietoihin.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Velkaantumistilastoa tehdään vuosittain, ensimmäisen kerran tilasto ilmestyi vuonna 2008. Edellisvuoden velkatiedot julkaistaan noin puoli vuotta tilastovuoden päättymisen jälkeen. Tulotiedot saadaan myöhemmin. Uusimmilla tulotiedoilla täydennetyt tiedot julkaistaan noin vuosi tilastovuoden päättymisestä.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Velkaantumistilaston tietoja julkaistaan Tilastokeskuksen internetsivuilla osoitteessa www.tilastokeskus.fi/ Tulot ja kulutus aihealueen alla.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Velkaantumistilastosta on olemassa vertailukelpoinen aikasarja-aineisto vuosilta 2002–2010.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Tietoja kotitaloussektorin veloista julkaistaan myös mm. Tilastokeskuksen Luottokantatilastossa ja Suomen Pankin rahoitusmarkkinatilastoissa. Määrittely- ja käsite-erojen vuoksi näiden tiedot voivat poiketa toisistaan. Luottokantatilastossa kotitaloussektorin velkoihin kuuluvat myös asunto-osakeyhtiöiden osakaslainat, jotka velkaantumistilastosta puuttuvat, samoin kulutusluotot ovat siellä kattavammin mukana.

Luottokantatilastoon perustuen kansantalouden tilinpito julkaisee kotitaloussektorin velkaantumisasteita. Ne poikkeavat hieman velkaantumistilastossa julkaistuista myös tulokäsittien osalta.

Lisätietoja

Timo Matala (09) 1734 3422
Vastaava tilastojohtaja:
Riitta Harala
toimeentulo@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi/til/velk
Lähde: Velkaantumistilasto 2010. Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute